

PROPA

25 år

Prostatakræftforeningen

Haralds historie: En øm skulder – og et livsvigtigt besøg hos lægen

Harald var i begyndelsen af 50'erne. Han havde et godt arbejde, følte sig rask, motionerede jævnligt og havde aldrig rigtig fejlet noget alvorligt. Men en vedvarende smerte i skulderen, som han først slog hen, fik ham til sidst til at bestille en tid hos lægen.

"Jeg regnede med, at det var noget muskulært. Måske fra havearbejde eller måske havde jeg siddet for meget foran computeren. Jeg havde ikke forestillet mig, det kunne være noget alvorligt."

Men lægen tog, heldigvis, også en blodprøve. Den viste forhøjet PSA. Yderligere undersøgelser afslørede, at Harald havde prostatakræft. Opdaget i tide, før sygdommen havde nået at sprede sig.

"Det var et chok. Jeg havde ingen symptomer, følte mig frisk – og alligevel havde jeg kræft."

Harald stod over for valget mellem operation og strålebehandling. Han valgte operation. Behandlingen gik godt, og han følte sig tryk og taget alvorligt under hele forløbet.

"Når der dukkede bivirkninger op, stod der en læge klar. Det gav en enorm tryghed."

I dag er Harald rask og er tilbage på arbejde og ser tilbage med taknemmelighed – men også med et klart budskab:

"Mænd er ofte for dårlige til at gå til lægen. Vi venter for længe, selv når kroppen siger fra. Havde jeg ikke reageret på den skulder, havde jeg måske ikke opdaget kræften i tide."

Derfor skal mænd tage det alvorligt

Haralds historie er en påmindelse om, at kræft ikke altid giver symptomer. Mange mænd ignorerer symptomer eller udskyder lægebesøg, og det kan få alvorlige konsekvenser. Et simpelt tjek kan redde liv, ligesom det gjorde for Harald.

Prostatakræft

Prostatakræft er en kræftform, der udvikler sig i blærehalskirtlen, en lille kirtel placeret lige under blæren hos mænd. Prostata er ansvarlig for at producere en væske, der udgør en del af sæden.

Kræften opstår når cellerne i prostata begynder at vokse ukontrolleret og danner en ondartet tumor. Prostatakræft udvikler sig ofte langsomt, men kan også være mere aggressiv og sprede sig til andre dele af kroppen, som knogler og lymfeknuder.

Hvem får prostatakræft?

Prostatakræft rammer primært mænd over 45 år, og risikoen stiger med alderen. Er eller har familiemedlemmer været ramt af prostatakræft, er man en i særlig risikogruppe, især hvis der er

tale om far, bror eller farbror. Det samme kan gælde, hvis ens mor, søster eller moster har haft brystkræft eller livmoderhalskræft.

Symptomer

Prostatakræft udvikler sig ofte langsomt, og mange oplever ingen symptomer i de tidlige stadier. Det er først, når kræften er mere fremskreden, at symptomerne kan vise sig.

Disse **kan** inkludere vandladningsproblemer som hyppigere eller svag urinstrøm, blod i urinen eller sæden, smerter i lænden, hofterne eller bækkenet. **Da symptomerne kan være vage eller forveksles med andre lidelser som forstørret prostata, er det vigtigt at blive undersøgt, hvis du oplever forandringer.**

Følg os på propa.dk, [Facebook](#) eller [LinkedIn](#).

Prostatakræftforeningen PROPA - Lumbyvej 11 D - 5000 Odense C - Tlf. 33 12 78 28

Diagnosen stilles ofte gennem en kombination af blodprøver, hvor niveauet af PSA (Prostata Specifikt Antigen) måles, samt en fysisk undersøgelse, typisk en rektal eksploration. Hvis der er mistanke om kræft, kan der tages en biopsi, hvor små vævsprøver fra prostata undersøges for kræftceller. Yderligere undersøgelser som MR-scanninger og knoglescanninger kan bruges til at vurdere, om kræften har spredt sig.

Behandling når prostatakraft opdages i tide

Når prostatakraft opdages i de tidlige stadier, er chancerne for en effektiv behandling og helbredelse ofte meget gode. Behandlingsmulighederne kan variere afhængigt af den enkeltes situation, men omfatter ofte følgende:

Aktiv overvågning: Hvis kræften er langsomt voksende og/eller i et tidligt stadium, er behandling måske ikke akut nødvendigt. Så kan sygdommen i stedet følges tæt gennem årlige kontroller med måling af PSA-tal og evt. scanning og biopsi.

Operation: Radikal prostatektomi er en kirurgisk fjernelse af hele prostata og tilhørende væv. Dette kan være en effektiv behandling, når kræften er lokaliseret til prostata.

Strålebehandling: Stråler bruges til at dræbe kræftcellerne. Dette gøres enten eksternt med ekstern strålebehandling eller internt med brachyterapi, hvor radioaktive korn placeres i prostata.

Tidlig opdagelse giver ofte mulighed for at vælge den behandling, der bedst passer til dit behov, samtidig med at risikoen for bivirkninger reduceres.

Behandling når prostatakraft ikke opdages i tide

Hvis prostatakraften opdages i et mere fremskredent stadium, hvor den har spredt sig uden for prostata, kan behandlingen blive mere kompleks og målrettes mod at kontrollere sygdommen snarere end at helbrede den. Behandlingsmuligheder kan inkludere:

Hormonbehandling: Denne behandling sigter mod at reducere niveauet af mandlige hormoner, der kan stimulere kræftvækst. Hormonbehandling kan hjælpe med at bremse kræftens progression.

Kemoterapi: Hvis hormonbehandlingen ikke er tilstrækkelig, kan kemoterapi anvendes for at angribe kræftceller, der har spredt sig til andre dele af kroppen.

Strålebehandling: Strålebehandling anvendes til at dræbe kræftcellerne, og kan også anvendes til at kontrollere smerter og symptomer, hvis kræften har spredt sig til knogler eller andre områder.

Eksperimentelle behandlinger: Kliniske forsøg, hvor man afprøver nye behandlingsmetoder, der endnu ikke er standardiserede, kan i nogle tilfælde også være en mulighed.

Selvom kræften ikke kan helbredes i disse tilfælde, er der ofte gode muligheder for at forlænge livet og forbedre livskvaliteten gennem målrettet behandling og symptomkontrol.

Fakta om PROSTATAKRÆFT i Danmark

- Hvert år får 4.400 mænd diagnosen prostatakraft. Det svarer til 12 mænd om dagen.
- Prostatakraft er den hyppigste kræftform hos mænd. Mere end 50.000 danske mænd lever hver dag med prostatakraft.
- Tallet er stigende, og det ventes, at der i 2030 vil være omkring 70.000, der lever med sygdommen.
- 15-20% af de nye patienter er i lav risiko og sættes derfor i aktiv overvågning. Tallet er faldende pga. bedre diagnoseværktøj (MR-scanning).
- Godt 40% får en helbredende behandling.
- Ca. 25% kommer for sent med deres diagnose og må derfor sættes i livslang behandling.
- Godt 1.360 dør årligt af prostatakraft. Det svarer til mere end 3 mænd om dagen.
- Livstidsrisikoen svarer til, at 1 ud af 8 mænd får prostatakraft.
- Prostatakraft kan være svært at opdage, kræften kommer snigende og er ofte symptomløs til at starte med. 95% af de nye patienter får derfor deres diagnose pga. en forhøjet PSA-måling. Knap halvdelen af danske mænd med prostatakraft opdager kræften tilfældigt ved et besøg hos lægen i anden sammenhæng.